

I. Оператор switch

Кога го използваме? – когато имаме някаква променлива и предварително ни е известно множеството от стойностите, които тя може да приема. Според стойността на променливата искаме да изпълним различни действия в програмата си.

Пр.: а) Да се въведе цяло число `number` от **1 до 12**. Да се изведе **името на месеца**, на който съответства числото. – **Обяснение:** известно ни е, че `number` приема стойности от 1 до 12. Искаме програмата да извърши различни действия спрямо това коя стойност наистина приема променливата ни – ако `number == 1`, искаме да изведем „Януари“; ако `number == 2`, искаме да изведем „Февруари“ и т.н.

б) Да се въведе символ `symbol`, за който знаем, че е измежду главните латински букви **A, B, C, D и E**. Ако символът е A, да се изведе **„symbol is A“**; ако символът е B, да се изведе **„symbol is B“** и аналогично за другите символи. – **Обяснение:** известно ни е, че `symbol` приема стойности от множеството {A, B, C, D, E}. Искаме програмата да извърши различни действия спрямо това коя стойност наистина приема променливата ни – ако `symbol == 'A'`, ще изведем A; ако `symbol == 'B'`, ще изведем B и т.н.

в) Да се въведе цяло число `number`. Ако то е **0, 1, 2 или 3**, да се изведе **„number is smaller than 4“**. Иначе (**т.е. 4, 5, 6,...**), да се изведе **„number is bigger than 4“**. – **Обяснение:** известно ни е, че `number` приема стойности от множеството {0, 1, 2, 3, 4, 5, 6,...}. Искаме програмата да извърши различни действия спрямо това коя стойност наистина приема променливата ни – ако `number == 0`, ще изведем „number is smaller than 4“; ако `number == 1`, ще изведем отново „number is smaller than 4“, и т.н., докато ако `number == 4`, ще изведем „number is bigger than 4“; ако `number == 5`, ще изведем „number is bigger than 4“, etc.

Синтаксис:

```
switch (<израз_с_който_сравняваме>) {  
    case <израз1> : <оператори1>; break;опц.  
    case <израз2> : <оператори2>; break;опц.  
    ...  
    case <изразn> : <операториn>; break;опц.  
    {default: <операториn+1>; }опц.
```

}, където: < израз_с_който_сравняваме > е израз, според чиято стойност ще се изпълнят case-овете (напомняме, че сама променлива също е израз);

case <израз> - case е запазена дума; <израз_i> е константен израз (т.е. не съдържа променливи), който съответства на някоя от очакваните стойности за израза (напомняме, че сама константа също е израз);

<оператори_i> е последователност от операции, които искаме да се извършват в случай, че <израз_според_който_ще_изменяме> == <стойност_i>;

break е запазена дума, която предотвратява следващите проверки;

default: <оператори_{n+1}> - default е запазена дума; <оператори_{n+1}> е последователност от операции, които ще се извършат в случай, че стойността на израз-а не е посочена в нито един от <израз_i>.

Семантика:

Напомняме, че семантика означава това как работи операторът.

- Програмата влиза в switch-а. Изчислява стойността на <израз_с_който_сравняваме>.
- Започва да върви ред по ред по case-вете. Влиза в първия case.
  - Ако стойността на <израз₁> == стойността на <израз_с_който_сравняваме >, се изпълняват <оператори₁>.
  - Ако на края на <оператори₁> има думата „break“, изпълнението на switch-а приключва.
  - Ако на края на <оператори₁> няма думата „break“, се изпълняват ВСИЧКИ ОПЕРАТОРИ ОТ КЕЙСОВЕТЕ ПОД ПЪРВИЯ КЕЙС, докато не се срещне break. Ако никъде не се срещне break, ще се изпълнят

абсолютно всички оператори под този кейс, включително тези на default.

- Ако стойността на <израз_i> != стойността на <израз_с_който_сравняваме >, проверката преминава към следващия case.

В общия случай, при влизане в case <израз_i> се изпълнява:

- Ако стойността на <израз_i> == стойността на <израз_с_който_сравняваме >, се изпълняват <оператори_i>.

- Ако на края на <оператори_i> има думата „break“, изпълнението на switch-а приключва.

- Ако на края на <оператори_i> няма думата „break“, се изпълняват всички оператори от кейсовете под i-тия кейс, докато не се срещне break. Ако никъде не се срещне break, ще се изпълнят абсолютно всички оператори под този кейс, включително тези на default.

- Ако стойността на <израз_i> != стойността на <израз_с_който_сравняваме>, проверката преминава към следващия case.

3. Ако стойността на <израз_с_който_сравняваме> не е равна на нито една от стойностите на <израз_i>, се изпълнява операторът на default.

```

Пр.: //а) Резултат на конзолата: Първи случай
int value = 1;
switch(value) {
    case 1: cout << "Първи случай"; break;
    case 2: cout << "Втори случай"; break;
    default: cout << "По подразбиране";
}

//б) Резултат на конзолата: Първи случайВтори случай
int value = 1;
switch(value) {
    case 1: cout << "Първи случай"; break;
    case 2: cout << "Втори случай"; break;
    default: cout << "По подразбиране";
}

//в) Резултат на конзолата: Първи случайВтори случайПо подразбиране
int value = 1;
switch(value) {
    case 1: cout << "Първи случай";
    case 2: cout << "Втори случай";
    default: cout << "По подразбиране";
}

//г) Резултат на конзолата: По подразбиране
int value = 5;
switch(value) {
    case 1: cout << "Първи случай"; break;
    case 2: cout << "Втори случай"; break;
    default: cout << "По подразбиране";
}

```

Операторът switch много прилича на if...else if... else вариацията на if. Всъщност винаги когато можем да използваме if...else if...else, можем да използваме switch на негово място. Тогава, ако можем да използваме if...else if...else вместо switch, защо бихме прибегнали до switch?

Предимства на switch пред if...else if...else	Пример
Доста по-четимо и кратко от if...else if... else. Това се забелязва най-вече при по-дълги програми.	<pre> //проверка за сезон според месеца: int month; cin >> month; switch (month) { case 12, 1, 2: cout << "Winter is nasty."; break; case 3: cout << "March is spring but is great."; break; case 6, 7, 8: cout << "Summer is great."; break; default: cout << "Autumn and spring are so-so."; break; } //същото, но с if: int month; cin >> month; if (month == 1 month == 2 month == 12) { cout << "Winter is nasty."; } else if (month == 6 month == 7 month == 8) { cout << "Summer is great."; } else if (month == 3) { cout << "March is spring but is great."; } else { cout << "Autumn and spring are so-so."; } </pre>
Удобен за използване на enum -и	
По-бързо изпълнение на програмата	

Недостатъци на switch пред if...else if...else	Пример
Не може да се използва за float променливи (нито в switch-а може да има float променлива, нито в case-а може да има float константа).	//няма да се компилира float a = 3.4; switch (a) { case 4.5: cout << "Larger than 4"; break; default: cout << "Not larger than 4"; }
Не може да имаме израз , който няма константна стойност , за case. Иначе казано, не може да има променлива в case-а.	//това ще се компилира - в кейса имаме израз, //който съдържа само 2 константи (2 и 1): int a = 3; switch (a) { case 2 + 1: cout << "Is 3."; break; default: cout << "Is not 3."; } //това няма да се компилира - в кейса имаме израз, //който съдържа променлива (b), освен константа (0): int b = 2; switch (b) { case b + 0: cout << "Is 2."; break; default: cout << "Is not 2."; }
Не може да имаме една и съща константа в 2 case-а.	//няма да се компилира - има 2 кейса с константата 2; int b = 2; switch (b) { case 2: cout << "Is not 1."; break; case 2: cout << "It is not 3."; break; default: cout << "Is not 2."; }
Трябва да следим за разклонението на програмата по-внимателно, заради нуждата от поставяне на break -ове и default -и.	

Полезно за switch:

https://www.youtube.com/watch?v=CeY_ZBXb4&ab_channel=thenewboston

https://www.youtube.com/watch?v=sQkgGd7PEfM&ab_channel=TutorialsPoint%28India%29Ltd.

Забележка. На практика switch statement-а се използва като условен оператор, затова можем да го причислим към групата на if и ternary:

II. Таблица с условните оператори

Оператор	Синтаксис	Семантика	Пример
if	if (<условие>) { <оператори>; }	Ако условието е изпълнено, се изпълняват <оператори>.	int a = 2; if (a < 3) { cout << "a < 3" << endl; // a < 3 }
if...else	if (<условие>) { <оператори ₁ >; } else { <оператори ₂ >; }	Ако условието е изпълнено, се изпълняват <оператори ₁ >, иначе се изпълняват <оператори ₂ >.	int a = 4; if (a < 3) { cout << "a < 3" << endl; } else { cout << "a >= 3" << endl; // a >= 3 }
if...else if...else	if (<условие ₁ >) { <оператори ₁ >; } else if (<условие ₂ >) { <оператори ₂ >; } else if ... { ... } else { <оператори _n >; }	Ако <условие _i > е изпълнено, се изпълнява <оператори _i > и изпълнението на if-а приключва. Ако нито едно от условията не е изпълнено, се изпълняват <оператори _n >.	int a = 4, b; if (a > 4) { b = 5; } else if (a < 4) { b = -5; } else { b = 0; // b == 0 }
ternary	(<условие>) ? <оператор ₁ > : <оператор ₂ >	Ако условието е изпълнено, се изпълнява <оператор ₁ >, иначе се изпълнява <оператор ₂ >.	
	<променлива> = (<условие>) ? <стойност ₁ > : <стойност ₂ > (частен случай на горния синтаксис)	Ако условието е изпълнено, на променливата се присвоява <стойност ₁ >.	int a = 5; int b = 3; int larger = (a > b) ? a : b; // larger == 5

		иначе на променливата се присвоява <стойност2>.	
switch	<pre> switch (<израз_с_който_сравняваме>) { case <израз₁> : <оператори₁>; break;_{опц.} case <израз₂> : <оператори₂>; break;_{опц.} ... case <израз_n> : <оператори_n>; break;_{опц.} {default: <оператори_{n+1}>; }_{опц.} } </pre>	<p>При влизане в case <израз_i>, ако <израз_i> == <израз_с_който_сравняваме>, се изпълняват <оператори_i>. Ако на края на <оператори_i> има думата „break“, изпълнението на switch-а приключва. Ако на края на <оператори_i> няма думата „break“, се изпълняват всички оператори от кейсовете под i-тия кейс, докато не се срещне break. Ако никъде не се срещне break, ще се изпълнят абсолютно всички оператори под този кейс, включително тези на default. Ако стойността на <израз_i> != стойността на <израз_с_който_сравняваме>, проверката преминава към следващия case. Ако стойността на <израз_с_който_сравняваме> не е равна на нито една от стойностите на <израз_i>, се изпълнява операторът на default.</p>	<pre> int value = 1; int counter = 1; switch(value) { case 2: counter += 2; case 1: counter++; case 3: counter += 5; default: counter++; } cout << counter << endl; //counter==8 </pre>